

Sapupira/Angelim Pedra

Andere namen

Angelin, angelim, sapupira amarela, sapupira amarella, angelim do para, angelim da mata, angelim pedra, angelim da terra, caramate, murarena (Brazilië), Saint Martin gris (Frans Guyana), makkakabbes (Suriname).

Botanische naam

1. *Hymenolobium excelsum* Ducke.
2. *H. petraeum* Ducke.
3. *H. spec. div.*

Familie

Leguminosae (Mimosaceae).

Groeigebied

Brazilië, Suriname, Guyana, Frans Guyana.

Boombeschrijving

Hoogte tot 45 m, diameter gemiddeld 0,9 m, maximaal 3,0 m. De takvrije stam met een wortelaanloop van maximaal 1,8 m hoog is 15-20 m lang, maximaal 24 m.

Aanvoer

Gekantrecht hout.

Houtbeschrijving

Kleur kernhout geel-oranjebruin tot donkerbruin dat aan het licht blootgesteld lichtbruin wordt. Het kernhout tekent zich scherp af tegen het 30-100 mm brede geelachtig witte tot grijze spint. Het kleurverschil tussen het lichtgekleurde parenchymweefsel en het donkere vezelweefsel is opvallend en geeft sapupira een zeer herkenbaar uiterlijk. Kenmerkend voor sapupira zijn de licht- tot donkerbruine gom/ wasvlekken die in het hout voorkomen en die voor.

Hootsoort

Loofhout

Draad

Recht. Kruisdraad en golvende draad zijn vaak aanwezig.

Nerf

Grof.

Volumieke massa

(680-)750 (-1000) kg/m³ bij 12% vochtgehalte, vers 950 1200 kg/m³.

Werken

Niet bekend

Drogen

Vrij langzaam, met weinig vervorming. Bij te snel of onzorgvuldig drogen bestaat kans op vervorming en haarscheurtjes.

Bewerkbaarheid

Goed. Bewerken met handgereedschap is soms moeilijk door de afwisselende harde en zachte weefsels. Machinaal bewerken gaat goed, maar gehard stalen snijgereedschap en een correcte snij- en spaanhoek zijn noodzakelijk voor een goede standtijd van het snijgereedschap en een goed resultaat. In de praktijk komen na het schaven nog wel eens inspringsels voor.

Spijkeren en schroeven

Matig. Voorboren wordt aanbevolen.

Lijmen

Goed.

Buigen

Niet bekend

Oppervlakafwerking

Goed, met een oplosmiddelhoudende verf. Matig met de huidige generatie watergedragen systemen. Voor glad werk is een vulmiddel noodzakelijk. Bij watergedragen verven is enige bruine uitloging van inhoudsstoffen mogelijk. Afgewerkt kan het op de plaatsen van de donkere vlekken lijken alsof het hout plaatselijk is \geplamuurd\. Bij verven met een voldoende hoog vaste stofgehalte kunnen deze gladde plekken worden vermeden.

Impregneerbaarheid

Kernhout zeer moeilijk.

Bijzonderheden

Beuken is een van de meest gebruikte en bekende loofhoutsoorten van onze industrie. Het is kleur- en smaakloos waardoor het in contact met voedingsstoffen geen problemen oplevert. Daarvoor gevoelige personen kunnen huidaandoeningen krijgen door contact met vers beuken. Ook kan langdurig inademen van grote hoeveelheden houtstof astmatische verschijnselen veroorzaken.

Er zijn van beukenhout afgeleide producten op de markt die zijn verkregen door massief beukenhout of een aantal fineerlagen, al of niet met bepaalde stoffen geïmpregneerd, bij 115 °C onder een druk van 300 atmosfeer te brengen. Hierbij wordt het hout aanzienlijk samengeperst. De volumieke massa wordt daardoor verhoogd en de mechanische

eigenschappen stijgen. In de handel bekend onder de namen zoals Lignostone, Delignit en Panzerholz.

Toepassingen

Bouwhout zowel voor binnen- als buitenwerk kozijnen (ook gevingerlast), ramen, deuren, binnen- en buitenbetimmeringen, zware constructies, bruggen, waterdorpels, carrosseriebouw, scheepsbouw, sapupira met een fraaie tekening is geschikt voor meubelen, vloeren, parket, trappen, draaiwerk, wandelstokken, handvatten enz.

Kwaliteitseisen

Sapupira is genoemd in de KVT\ '95, Kwaliteit van houten gevelelementen. Dit betekent dat met sapupira kozijnen met KOMO-productcertificaat kunnen worden vervaardigd.

Duurzaamheid

Schimmels 2.

Houtvademecum 2018, Centrum Hout/Vakbladen.com